
ЗМІСТ

ВСТУП	3
МЕТА, ПРЕДМЕТ І ЗМІСТОВІ МОДУЛІ ДИСЦИПЛІНИ	5
Тема 1. ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ЇХ РОЛЬ В УПРАВЛІННІ ЕКОНОМІКОЮ	6
1. Загальні особливості автоматизованих інформаційних систем.	6
2. Структура економічної інформації. Класифікація економічної інформації.	7
3. Методологічні основи і організація бухгалтерського обліку в умовах автоматизованого оброблення даних.	9
4. Особливості облікової інформації	12
5. Поняття комп'ютерної інформаційної системи підприємств.	14
<i>Контрольні питання</i>	17
Тема 2. ЕКОНОМІЧНА ІНФОРМАЦІЯ ТА ЗАСОБИ ЇЇ ФОРМАЛІЗОВАНОГО ОПИСАННЯ	19
1. Економічна інформація, її види і властивості	19
2. Структура, форми подання та відображення економічної інформації	21
3. Система класифікації та кодування економічної інформації	22
4. Єдина система класифікації та кодування. Категорії класифікаторів	24
5. Штрихове кодування інформації	25
<i>Контрольні питання</i>	27
Тема 3. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ОБРОБЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ	29
1. Поняття та зміст інформаційного забезпечення інформаційних систем обліку	29
2. Характеристика позамашинної інформаційної бази	30
3. Уніфікація і стандартизація документації	33
4. Машинна інформаційна база обліку. Особливості розміщення інформації на машинних носіях	34
5. Організація баз і банків даних автоматизованої інформаційної системи. Ресурси баз даних	36
<i>Контрольні питання</i>	37

ЗМІСТ

ВСТУП	3
МЕТА, ПРЕДМЕТ І ЗМІСТОВІ МОДУЛІ ДИСЦИПЛІНИ	5
Тема 1. ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ЇХ РОЛЬ В УПРАВЛІННІ ЕКОНОМІКОЮ	6
1. Загальні особливості автоматизованих інформаційних систем.	6
2. Структура економічної інформації. Класифікація економічної інформації.	7
3. Методологічні основи і організація бухгалтерського обліку в умовах автоматизованого оброблення даних.	9
4. Особливості облікової інформації	12
5. Поняття комп'ютерної інформаційної системи підприємств.	14
<i>Контрольні питання</i>	17
Тема 2. ЕКОНОМІЧНА ІНФОРМАЦІЯ ТА ЗАСОБИ ЇЇ ФОРМАЛІЗОВАНОГО ОПИСАННЯ	19
1. Економічна інформація, її види і властивості	19
2. Структура, форми подання та відображення економічної інформації	21
3. Система класифікації та кодування економічної інформації	22
4. Єдина система класифікації та кодування. Категорії класифікаторів	24
5. Штрихове кодування інформації	25
<i>Контрольні питання</i>	27
Тема 3. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ОБРОБЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ	29
1. Поняття та зміст інформаційного забезпечення інформаційних систем обліку	29
2. Характеристика позамашинної інформаційної бази	30
3. Уніфікація і стандартизація документації	33
4. Машинна інформаційна база обліку. Особливості розміщення інформації на машинних носіях	34
5. Організація баз і банків даних автоматизованої інформаційної системи. Ресурси баз даних	36
<i>Контрольні питання</i>	37

Тема 4. ОРГАНІЗАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БАЗИ СИСТЕМИ ОБРОБЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ	39
1. Класифікація економічних програм	39
2. Обчислювальні системи й мережі	41
3. Автоматизоване робоче місце (АРМ) бухгалтера: призначення, функції та рівні	42
4. Комп'ютерні системи бухгалтерського обліку (КСБО).	45
5. Інструментальні комп'ютерні системи бухгалтерського обліку.	48
<i>Контрольні питання</i>	52
 Тема 5. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ СТВОРЕННЯ І ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ В ОБЛІКУ	53
1. Поняття форми обліку. Принципи створення і функціонування ІСО.	53
2. Організація робіт зі створення інформаційних систем обліку. Стадії та етапи робіт зі створення і впровадження ІСО	55
3. Характеристика та типи облікових задач, що підлягають авто- матизації.	58
4. Постановка задач, розроблення алгоритмів, одержання вихід- ної інформації.	59
5. Організація діяльності облікового апарата в умовах функціо- нування автоматизованого оброблення даних	61
6. Основні види ризику, пов'язані з автоматизацією обліку	64
<i>Контрольні питання</i>	67
 Тема 6. ІНФОРМАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ ТА КОРПОРАТИВНІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ	68
1. Загальна характеристика корпоративних інформаційних сис- тем	68
2. Класифікація корпоративних інформаційних систем	71
3. Базисна технологія КІС. Архітектура КІС	75
4. Проблема захисту інформації у КІС	78
<i>Контрольні питання</i>	83
 Тема 7. ПРОГРАМИ СИСТЕМИ КОМПЛЕКСНОЇ АВТОМАТИЗАЦІЇ ОБЛІКУ ТА УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА «ІС: ПРЕДПРИЯТИЕ»	84
1. Коротка інформація про фірму «ІС» та її програмні продукти	84
2. Введення в систему «ІС:Предприятие»	85
3. Загальна характеристика окремих програм системи	88
4. Основні режими та функціональні компоненти системи	94

Тема 4. ОРГАНІЗАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БАЗИ СИСТЕМИ ОБРОБЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ	39
1. Класифікація економічних програм	39
2. Обчислювальні системи й мережі	41
3. Автоматизоване робоче місце (АРМ) бухгалтера: призначення, функції та рівні	42
4. Комп'ютерні системи бухгалтерського обліку (КСБО).	45
5. Інструментальні комп'ютерні системи бухгалтерського обліку.	48
<i>Контрольні питання</i>	52
 Тема 5. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ СТВОРЕННЯ І ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ В ОБЛІКУ	53
1. Поняття форми обліку. Принципи створення і функціонування ІСО.	53
2. Організація робіт зі створення інформаційних систем обліку. Стадії та етапи робіт зі створення і впровадження ІСО	55
3. Характеристика та типи облікових задач, що підлягають авто- матизації.	58
4. Постановка задач, розроблення алгоритмів, одержання вихід- ної інформації.	59
5. Організація діяльності облікового апарата в умовах функціо- нування автоматизованого оброблення даних	61
6. Основні види ризику, пов'язані з автоматизацією обліку	64
<i>Контрольні питання</i>	67
 Тема 6. ІНФОРМАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ ТА КОРПОРАТИВНІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ	68
1. Загальна характеристика корпоративних інформаційних сис- тем	68
2. Класифікація корпоративних інформаційних систем	71
3. Базисна технологія КІС. Архітектура КІС	75
4. Проблема захисту інформації у КІС	78
<i>Контрольні питання</i>	83
 Тема 7. ПРОГРАМИ СИСТЕМИ КОМПЛЕКСНОЇ АВТОМАТИЗАЦІЇ ОБЛІКУ ТА УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА «ІС: ПРЕДПРИЯТИЕ»	84
1. Коротка інформація про фірму «ІС» та її програмні продукти	84
2. Введення в систему «ІС:Предприятие»	85
3. Загальна характеристика окремих програм системи	88
4. Основні режими та функціональні компоненти системи	94

5. «1С:Предприятие 8.0.» – нове покоління рішень для управління та обліку	95
<i>Контрольні питання</i>	96
Тема 8. КОМПЛЕКСНА СИСТЕМА АВТОМАТИЗАЦІЇ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА КЕРУВАННЯ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ «ПАРУС-ПІДПРИЄМСТВО» ДЛЯ WINDOWS. ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ	
1. Вступ. Загальна інформація про Корпорацію «ПАРУС»	97
2. Загальні можливості системи «Парус-Підприємство» та основні принципи побудови	98
3. Модуль «ПАРУС-БУХГАЛТЕРІЯ».	101
4. Характеристика модуля «ПАРУС-РЕАЛІЗАЦІЯ».	102
<i>Контрольні питання</i>	104
Тема 9. АВТОМАТИЗАЦІЯ ПРОЦЕСІВ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА КЕРУВАННЯ ЗБУТОМ ТА ОБСЛУГОВУВАННЯМ КЛІЄНТІВ НА БАЗІ СИСТЕМИ «ПАРУС-МЕНЕДЖМЕНТ І МАРКЕТИНГ»	
1. Вступ. Поняття CRM-системи	105
2. Задачі, що вирішуються за допомогою системи «Парус-Менеджмент і Маркетинг».	106
3. Можливості, які надає використання системи «Парус-Менеджмент і Маркетинг».	109
4. Звітність та розмежування прав доступу до інформації БД	110
<i>Контрольні питання</i>	111
Тема 10. АВТОМАТИЗАЦІЯ ЗВЕДЕНОГО ОБЛІКУ І СКЛАДАННЯ ЗВІТНОСТІ	
1. Особливості організації зведеного обліку та складання звітності в комп'ютерних облікових програмах	112
2. Закриття облікового періоду з використанням комп'ютерних облікових програм	116
3. Склад і структура звітності комп'ютерної облікової системи	118
<i>Контрольні питання</i>	120
ЛАБОРАТОРНИЙ ПРАКТИКУМ	121
Лабораторна робота №1 Тема. Автоматизація створення документів засобами текстового редактора.	121

5. «1С:Предприятие 8.0.» – нове покоління рішень для управління та обліку	95
<i>Контрольні питання</i>	96
Тема 8. КОМПЛЕКСНА СИСТЕМА АВТОМАТИЗАЦІЇ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА КЕРУВАННЯ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ «ПАРУС-ПІДПРИЄМСТВО» ДЛЯ WINDOWS. ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ	
1. Вступ. Загальна інформація про Корпорацію «ПАРУС»	97
2. Загальні можливості системи «Парус-Підприємство» та основні принципи побудови	98
3. Модуль «ПАРУС-БУХГАЛТЕРІЯ».	101
4. Характеристика модуля «ПАРУС-РЕАЛІЗАЦІЯ».	102
<i>Контрольні питання</i>	104
Тема 9. АВТОМАТИЗАЦІЯ ПРОЦЕСІВ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА КЕРУВАННЯ ЗБУТОМ ТА ОБСЛУГОВУВАННЯМ КЛІЄНТІВ НА БАЗІ СИСТЕМИ «ПАРУС-МЕНЕДЖМЕНТ І МАРКЕТИНГ»	
1. Вступ. Поняття CRM-системи	105
2. Задачі, що вирішуються за допомогою системи «Парус-Менеджмент і Маркетинг».	106
3. Можливості, які надає використання системи «Парус-Менеджмент і Маркетинг».	109
4. Звітність та розмежування прав доступу до інформації БД	110
<i>Контрольні питання</i>	111
Тема 10. АВТОМАТИЗАЦІЯ ЗВЕДЕНОГО ОБЛІКУ І СКЛАДАННЯ ЗВІТНОСТІ	
1. Особливості організації зведеного обліку та складання звітності в комп'ютерних облікових програмах	112
2. Закриття облікового періоду з використанням комп'ютерних облікових програм	116
3. Склад і структура звітності комп'ютерної облікової системи	118
<i>Контрольні питання</i>	120
ЛАБОРАТОРНИЙ ПРАКТИКУМ	121
Лабораторна робота №1 Тема. Автоматизація створення документів засобами текстового редактора.	121

Лабораторна робота №2 Тема. Автоматизація створення документів за допомогою використання процедур.	134
Лабораторна робота №3 Тема. Оптимальний план витрат на рекламу.	142
Лабораторна робота №4 Тема. Планування робіт за допомогою Excel.	154
Лабораторна робота №5 Тема. Офісні інформаційні системи.	182
Лабораторна робота №6 Тема. Фінансово-економічні системи.	187
Лабораторна робота №7-ІТІС Технологія інсталяції та роботи з інформаційною системою «БЕСТ ЗВІТ 1ДФ»	190
ГЛОСАРІЙ	194
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	217

Лабораторна робота №2 Тема. Автоматизація створення документів за допомогою використання процедур.	134
Лабораторна робота №3 Тема. Оптимальний план витрат на рекламу.	142
Лабораторна робота №4 Тема. Планування робіт за допомогою Excel.	154
Лабораторна робота №5 Тема. Офісні інформаційні системи.	182
Лабораторна робота №6 Тема. Фінансово-економічні системи.	187
Лабораторна робота №7-ІТІС Технологія інсталяції та роботи з інформаційною системою «БЕСТ ЗВІТ 1ДФ»	190
ГЛОСАРІЙ	194
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	217

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Валентин Трохимович СУСІДЕНКО

ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ В ОБЛІКУ

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

(для студентів денної і заочної форм навчання
спеціальності 3.050901 – «Облік і аудит»)

Підписано до друку 04.04.2016 р. Формат 60x84 1/16.
Друк лазерний. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 12,6. Тираж 300 прим.

ТОВ «Видавництво «Центр учбової літератури»
вул. Електриків, 23 м. Київ 04176
тел./факс 044-425-01-34
тел.: 044-425-20-63; 425-04-47; 451-65-95
800-501-68-00 (безкоштовно в межах України)

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 4162 від 21.09.2011 р.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Валентин Трохимович СУСІДЕНКО

ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ В ОБЛІКУ

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

(для студентів денної і заочної форм навчання
спеціальності 3.050901 – «Облік і аудит»)

Підписано до друку 04.04.2016 р. Формат 60x84 1/16.
Друк лазерний. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 12,6. Тираж 300 прим.

ТОВ «Видавництво «Центр учбової літератури»
вул. Електриків, 23 м. Київ 04176
тел./факс 044-425-01-34
тел.: 044-425-20-63; 425-04-47; 451-65-95
800-501-68-00 (безкоштовно в межах України)

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 4162 від 21.09.2011 р.